

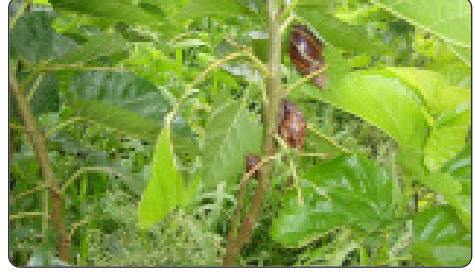
ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಸವನ ಹುಳು !

ಸಿ. ಎಂ. ರಫಿ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಎನ್. ಜಾಧವ

ವಿಸ್ತರಣಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಘಟಕ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ -೫೮೦ ೦೦೫

(☎: ೯೮೪೫೭೦೮೪೪೮ ಮಿಂಚಂಚೆ: el_eud@rediffmail.com)

ಈ ವರೆಗೆ ನಿರುಪದ್ರವಿ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದ ಬಸವನ ಹುಳು ಅಥವಾ ಶಂಕದ ಹುಳು ಈಗ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹುಳು ತನ್ನ ಅಹಾರಕ್ಕೆ ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರೂ ಈಗೀಗ ಅವುಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಅಥವಾ ಪರಿಸರದ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಲಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟು ಬೆಳೆ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಹುಳುವಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅವಶ್ಯ ಹಾಗೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.....

ತರಕಾರಿ, ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಬೆಳೆಗಳು, ಅರಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಹೊಲದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಬಸವನ ಹುಳುಗಳು ಹರಡುವಿಕೆ

ಮೂಲ ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಮೂಲಕ, ಹಲವಾರು ಬೆಳೆಗಳ ಆಮುದು/ರಫ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಈ ಹುಳುಗಳು ಅನೇಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ನೀರಿನಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆದಿರುವ ದ್ವೀಪರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಹರಡಿವೆ.

ಬಸವನ ಹುಳುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಲು ಸಹಾಯಕಾರಿ ಅಂಶಗಳು

- ಸುಣ್ಣದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಕಲೈನ್/ಕ್ವಾರಿಯ ಮಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ರಸಸಾರ ಹೆಚ್ಚಿರುವಲ್ಲಿ (೭.೨ ರಿಂದ ೮.೭) ಇವುಗಳ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚು
- ೪^೦ ಸೆಂ. ರಿಂದ ೩೨^೦ ಸೆಂ ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ಈ ಹುಳುಗಳು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾದಾಗ ಸುಪ್ತಾವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ, ಎಂತಹ ಅನಾನುಕೂಲವಾದರೂ ಬದುಕುಬಲ್ಲವು
- ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (೧೪೦೦ ಮಿ. ಮೀ.) ಹಾಗೂ ಮಳೆಗಾಲದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹುಳುಗಳ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚು. ಹೆಚ್ಚು ತಂಪು ವಾತಾವರಣವಿರುವ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಸವನ

ಅಖಾಟಿನಾ ಫುಲಿಕಾ ಎಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಿರುವ ಈ ಹುಳುವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಂಖದಹುಳು ಅಥವಾ ಬಸವನ ಹುಳುವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಈ ಹುಳು ಪೂರ್ವ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ತದನಂತರ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹರಡಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯದ ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ೧೮೪೭ ರಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು, ಈ ಹುಳುವು ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇದರ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹತೋಟಿಯಾಗದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಂದ ಈ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ನಾಶಮಾಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾಹಿತಿ

ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳ ನಂತರ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಸವನ ಹುಳುಗಳು ನೆಲ ಹಾಗೂ ಜಲದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ. ಅಖಾಟಿನಾ ಫುಲಿಕಾ, ಮೈಕ್ರೋಕ್ಲಾಮಿಸ್ ಇಂಡಿಕಾ, ಕ್ರಿಪ್ಟೋಜೋನ ಬೆಲಾಂಗಿರಿ, ಕ್ರಿಪ್ಟೋಜೋನ ಸೆಮಿರುಗೇಟ, ಜ್ಯೂಟಿಕಸ್ ಇನ್ಸುಲಾರಿಸ್, ಕೊಚ್ಚಿಯೊಪ ಮುಂತಾದ ಜಾತಿಯ ಬಸವನ ಹುಳುಗಳು,

ಹುಳುಗಳ ಬಾಧೆ ಮಳೆಗಾಲದ ನಂತರವೂ ಕಂಡು ಬರುವುದು

- ಹೆಚ್ಚು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಇರುವಂತಹ ಪ್ರದೇಶ ಈ ಹುಳುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಹಾಗೂ ಇರಲು ಸ್ಥಳವಕಾಶ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ
- ಬಸವನ ಹುಳುಗಳ ಶೇ. ೮೦ ರಷ್ಟು ಆಹಾರವು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಲೆಗಳು, ಕಸಕಡ್ಡಿ, ಸಗಣೆ ಹಾಗೂ ಕೇವಲ ೨೦ ರಷ್ಟು ಆಹಾರ ಬದುಕಿರುವ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಐದಾರು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಇವು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕಬಲ್ಲವು

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ

ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರ ಬರುವ ಮರಿ ಹುಳುಗಳು ಸುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ಬೆಳೆದ ಹುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಅಂಗಾಂಶಗಳಿದ್ದು ಒಂದೇ ಗಾತ್ರದ ಹುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆದು ವೀರ್ಯಾಣುಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹುಳುವು ೧ ರಿಂದ ೪ ವಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦-೫೦೦ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತದೆ. ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ೩ ರಿಂದ ೫ ಸೆಂ. ಮೀ. ಆಳದಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿಟ್ಟು ತಾನೇ ಮ್ಯುಕಸ್ ದ್ರವವನ್ನು ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮುಚ್ಚಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ೭ ರಿಂದ ೧೭ ದಿವಸದ ಕಾವಿನ ನಂತರ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಮರಿಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಹುಳು ತಾನು ಬದುಕುವ ಸುಮಾರು ೩ ರಿಂದ ೪ ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೧೦೦೦-೧೫೦೦ ವರೆಗೆ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡಬಲ್ಲದು. ಹೀಗೆ ಇಟ್ಟ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೯೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಮರಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು. ನಂತರ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದಿ ಪುನಃ ತನ್ನ ಸಂತಾನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತವೆ.

ಬಸವನ ಹುಳುಗಳ ಚಟುವಟಿಕೆ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ಹೆಚ್ಚು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಯಂಕಾಲದಿಂದ ಮಧ್ಯ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೂ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಪುನಃ ತಮ್ಮ ಅಡಗು ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೊಂದು ವೇಳೆ ತುಂತುರುಮಳೆ ಹಾಗೂ ಮಂದ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಕಾಶವಿರುವಲ್ಲಿ ಹಗಲಿನ ಸಮಯದಲ್ಲೂ

ಇವುಗಳ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಘಜೀವಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಬೆಳೆ ತಿನ್ನುವಾಗ, ಅಡಗುತಾಣಗಳಾದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು, ಬಿದ್ದ ಕಸಕಡ್ಡಿಯ ಕೆಳಗೆ, ಗಿಡದ ಬುಡದ ಕೆಳಗೆ ವಿಶ್ರಮಿಸುವಾಗ ಹಾಗೂ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ಪಾವಸ್ಥೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು

ಬಸವನ ಹುಳುಗಳು ಬಾಧಿಸುವ ಬೆಳೆಗಳು : ಬಸವನ ಹುಳುಗಳು ಸುಮಾರು ೨೨೭ ಬಗೆಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಬದುಕಬಲ್ಲವು. ಹೆಸರು, ಉದ್ದು, ಸೋಯಾಅವರೆ, ತೊಗರಿ, ಹತ್ತಿ, ಶೇಂಗಾ, ಔಡಲ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಹಿಪ್ಪು ನೇರಳೆ, ಪಪಾಯ, ಕಾಫೀ, ಚೆಂಡುಹೂ, ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣು, ಬಾಳೆ, ಲೆಟ್‌ಯೂಸ್, ಎಲೆಕೋಸು, ಹೂಕೋಸು, ಮೂಲಂಗಿ, ಸೌತೆಕಾಯಿ, ಅಡಿಕೆ, ಸಾಗುವಾನಿ ಹಾಗೂ ರಬ್ಬರ್ ಈ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುವುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಶೇ. ೯೦ ರಷ್ಟು ಬೆಳೆಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಬಲ್ಲವು.

ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ

- ❖ ಬಸವನ ಹುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬೦ ರಷ್ಟು ಸಸಾರಜನಕ (ಪ್ರೋಟೀನ್) ಅಂಶವಿರುವುದರಿಂದ ಕೋಳಿ ಹಾಗೂ ಹಂದಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಕೈಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಸಾಯಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ
- ❖ ಬಸವನ ಹುಳುಗಳಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಿರುವ ಅಡಗು ತಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಿ ತೋಟವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಡಬೇಕು
- ❖ ಭತ್ತ, ಗೋಧಿ ಹಾಗೂ ಗೋವಿನಜೋಳ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರೆ ಬಸವನ ಹುಳುಗಳ ಹಾನಿ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು

- ❖ ಪಪಾಯ ತೋಟದ ಸುತ್ತಲೂ ಚೆಂಡುಹೂವನ್ನು ಬಲೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು
- ❖ ಮೆಟಾಲ್ಡೈಹೈಡ್ (ಸ್ಕೇಲ್‌ಕಿಲ್) ಶೇ. ೨.೫ ರ ವಿಷಪಾಷಾಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ೧೨.೫ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಹುಳುಗಳು ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಗದ ಸುತ್ತಲೂ ಹಾಗೂ ಅವು ಒಡಾಡುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಔಷಧಿ ಹಾಕುವ ಮೊದಲು ಎಕರೆಗೆ ೭ ರಿಂದ ೮ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ ಪಪಾಯಾ ಕಾಂಡದ ಸಿಪ್ಪೆ ಅಥವಾ ತರಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಾಧಿತ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಹುಳುಗಳು ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಬಂದು ಔಷಧಿ ತಿಂದು ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತವೆ
- ❖ ಶೇ. ೫ ರ ಉಪ್ಪಿನ ದ್ರಾವಣ ತಯಾರಿಸಿ ಹುಳು ಒಡಾಡುವ ಹಾಗೂ ಅಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು
- ❖ ಬದುಕಿನ ಸುತ್ತಲು ಸುಮಾರು ೧ ಅಡಿ ಅಗಲ ಹಾಗೂ ೪ ಸೆಂ. ಮೀ. ದಪ್ಪನೆಯ ಮೆಲಾಥಿಯಾನ್ /ಕ್ಲಿನಾಲ್‌ಫಾಸ್/ಫೆನವಲರೇಟ್ ಪುಡಿಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು
- ❖ ಹೊಲದ ಸುತ್ತಲೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿದ ಗೋಣಿಚೀಲಗಳನ್ನು ಹರಡಿ ಬೆಳೆಗೆ ಹುಳುಗಳನ್ನು

- ಆರಿಸಿ ಸುಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಉಪ್ಪುನೀರು ಅಥವಾ ಸುಣ್ಣದ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸಾಯಿಸಬೇಕು
- ❖ ಚಿಕ್ಕು, ಪೇರಲ ಮುಂತಾದ ಹಣ್ಣಿನ ಕಾಂಡಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಬಾರಿಲ್ ಕೀಟನಾಶಕವನ್ನು ಲೇಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರೂನಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮಾಡಬೇಕು
- ❖ ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳ ಬುಡದ ಕೆಳಗೆ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿಯ ಕಾಂಡದ ಸುತ್ತಲೂ ಕಾರ್ಬೋಫ್ಯುರಾನ್ ಅಥವಾ ಪೋರೇಟ್ ಹೆರಳುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಈ ಹುಳುಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕದಿಂದ ಈ ಹುಳುಗಳು ಸತ್ತಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಅವುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಆಳವಾಗಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹೂಳಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಲ್ಲದು

ಬಸವನ ಹುಳುಗಳು ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಶೇ.೭೫ ರಿಂದ ೮೦ ರಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಣಿ ಹಾಗೂ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಂದು ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾವಳಿಯಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ನಿಸರ್ಗದ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು.

ಹೇಳತೀನಿ ಒಗಟಾ-೧೦

೧. ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪೊರೆಯನ್ನು ಇಡುವೆ ಆದರೆ ನಾಗರಹಾವಲ್ಲ. ಗುಂಡಗಿರುವೆ ಆದರೆ ಆಟ ಆಡುವ ಗುಂಡಲ್ಲ. ದೇಹವು ಮಡಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವದು, ಆದರೆ ಕುಂಬಳ ಕಾಯಿಯಲ್ಲ ಹಾಗಾದರೆ ನಾನಾರು?
೨. ಒಪ್ಪದಂಥ ಹಳದಿ ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟವಳು, ಒಪ್ಪುವಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾನೇ ಮೊದಲು.
೩. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮುಚ್ಚಿ ತೆಗೆದರೆ ಮುನ್ನೂರು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ.
೪. ಕತ್ತಲು ತುಂಬಿದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳನು ಕತ್ತಿ ಬೀಸುತ್ತಾನೆ.
೫. ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಹೂವಿಲ್ಲ ಹಣ್ಣು ಮಾತ್ರ ಬಿಡ್ತದೆ.
೬. ಅಂಗಣ ಇಂಗಣ, ಅಂಗಿ ಬಿಚ್ಚಿ ನುಂಗಣ

ಔಷಧಿಗಳು (೧) ಔಷಧಿಗಳು (೨) ಔಷಧಿಗಳು (೩) ಔಷಧಿಗಳು (೪) ಔಷಧಿಗಳು (೫) ಔಷಧಿಗಳು (೬) ಔಷಧಿಗಳು (೭) ಔಷಧಿಗಳು (೮) ಔಷಧಿಗಳು (೯) ಔಷಧಿಗಳು (೧೦)

ಪ್ರಿಯ ಓದುಗರೇ,

ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತರಾನೂ ಇಂಥಾ ನೂರಾರು ಮಜ-ಮಜಾ ಒಗಟು ಇರತಾವ ಅಂತ ನಮಗ ಗೊತ್ತೇತಿ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದೊಳಗ ರಗಡ್ ಶ್ಯಾನ್ಯಾರದಾರ. ಹಿರಿಯಾರು ನೂರಾರು, ಸಾವಿರಾರು ಒಗಟಿನ ಸರದಾರ ಅದಾರ. ಇನ್ನ ತಡಾ ಯಾಕ? ಒಗಟಿನ ಬುತ್ತಿ ಗಂಟು ಬಿಚ್ಚಿರೀ. ಕೃಷಿ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ಬರದು ಕಳ್ಳಸಿ, ಉತ್ತರಾ, ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮತ್ತ ವಿಳಾಸ ಬರಿಯಾದು ಮರೀಬ್ಯಾಡ್ರೀ. ವಂದನೆಗಳು,

- ತಮ್ಮ ಒಗಟಿನ ಬಸಣ್ಣ